

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előzetési árak:

Table with subscription rates: Helyben hásos hordva, Egész évre 12 ft, Fél évre 7 ft, Negyedévre 5 ft, Egy óra 1 ft.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Kasinczy-utca 1.sz., földszint.

Bérmertelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el. Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Petőfi-utca 1. sz. (Ungerleider Albert könyvnyomdájában.)

Hirdetések díjszabás szerint. Egyes szám 5 kr., ünnep- és vasárnaputáni szám 8 kr.

Bolgár ellenzéki hang.

Az alábbi cikket adjuk kuriozumból, bár tendenciája olyan kirívó, hogy első pillanatra beátható a Ferdinand-ellenes csúll, amelyért bízhatóleg a cikk kizárólag iratott.

Szófia, július 4.

A legkevésbé sem vagyunk büszkék rá, hogy ismét Európa figyelmének középpontját képezzük s az universalis politikai diskusszió főtárgyát szolgáltatjuk. Ha Európa különösen Oroszországot tekintjük, az még mindig a legfontosabbat és zavart hozott nekünk, valamelyes hasznát eddig még soha. Legjobban szeretnők, ha megfigyeletlenül s idegenen maradhatnánk hazánkban, csendesen és nyugodtan a magunk nevelésének s fejlődésének szentelhetnők magunkat; csakhogy balvégzetünkre oly ponton van kis hazánk, hol a népek utai egymást szelik, hol Kelet és Nyugat kell hogy belénk botoljanak. A végtelen hosszú ideig uralkodó török-korolt oly vadszaga keleti fatalizmushoz szoktunk, hogy minden nyugtalanító jelenséget, mely szemhatárunkon elég gyakran s ma fenyegetőben tünik fel, mint valaha, egészen rosszban "kismeth"-tel fogadunk.

A bolgárok jól tudják, hogy a jelenlegi pravizorium tartósan fenn nem állhat, hogy inkább elébb-utóbb szilárdabb rendet, némi stabilitást biztosító közbizalmat kell teremteni. És hogy az igazat bevalljuk, meglehetősen általánosan befáradtak itt az örökös függésbe és csüggesbe és még Stambul és Munkurov sógorok s társai is, kiknek az uralkodó zavarok eddig a legtöbb előnyt hozták, kezdik már igen kényelmetlenül érezni magukat s komolyan keresnek pozíciójukra nézve jobb kezességeket, mint a milyeneket a Ferdinand fejedelmhez való személyes viszony s az ágensnek az egész országban elterjedt, de már nagyon is sok helyen láthatólag meglazult láncza nyujt nekik.

Koburg Ferdinánd nem értett ahhoz, hogy népszerűvé s kedvelté tegye magát a bolgár népnél; bizonyos számú odaadó szolgát, szerzett ugyan, kik a díjért, melyet kapnak, az elvárt kötelességeket becsületesen s lelkiismeretesen teljesítik; barátai, vagy éppen lel-

kesült] hvei azonban, — minőket B a t t e n b e r g birt., nincsenek. Hídegen s idegentől álló a bolgár nép előtt [?] megteremtésének elő napján [?] Kedvetlenül, sőt megvetéssel tekint a bolgár természetes ember az idegétálan nem való, éppenséggel undorító etikette-bástyára, melylyel a Grenaut-ok és Laabák a fejedelmi konákat körülvették, elzárva őt a néptől, a nép szívtől. Ha a bolgár az ő természetes egyszerűségével és nyíltságával egyenesen s őszintén nem közeledhetik fejedelméhez, akkor egyszerűen távol marad s vajmi keveset használ, ha Ferdinand herceg itt-ott kényseríti magát, hogy alattvalóinak egyikével vagy másikával szemben leereszkedő viselkedjék, vagy éppen mosdatlan tiszteklével s katonákkal való ölekedés által velük cimboráskodjék: a nép előtt mégis idegen marad s a katonák többsége előtt nem kevésbé.

Ha ma vagy holnap Európa komolyan arra készülne, hogy valamely difinitívumba helyezzen bennünket s Oroszország csak félig-megdij jóakaró s békélyen arczalva nyujtja felénk kezét, akkor Ferdinand herceg nem fogja nyomós akadályát képezni a transzakciónak. Ha meghagyják trónján, ugy továbbra is meg fogják túrni őt; ha pedig eltávolítaná őt Európa ítélete, akkor se valami nagyon sokan s nem éppen nagyon keserű könnyeket sírnának utána [?] s egy esetleg elrendelendő új fejedelm-választásnál nem lenne sokkal több kérés, mint bármely más előttünk ismeretlen prinzcznek, a kit prezentálnának nekünk. Ha a bolgárok még nagyon kissé művelt nép is, azért mégis nagy természetes intelligenciájuk és élénk fejlődési ösztönük van; az adóért, melyeket fizetnek, közigazgatást, igazságszolgáltatást, közoktatást akarnak, a kereskedelem és forgalom védelmét és ápolását várják az államtól és nem csupán, mint most történik, nagy összegek kifizetését Konstantinápolyba és Stambul praetoriánusainak fizetését. Legközelebb többit.

A cukor adó-törvény keresztülvitelére vonatkozó terjedelmes rendeletek legközelebbi napokban fognak közzétettni. A pénzügyminiszteriumban az időszerint egyes ér-

dekeltek közbenjárásával a szeszdó-törvény végrehajtási rendeletei állapítottak meg: anélkül egybehívása ez ügyben nincs tervebe véve.

A román-magyar határrendezéstárgyában táviratokat Nagyszombatról 5-iki kelttel: P e n k o v i e i tábornok, a határrendezés ügyében kiküldött román királyi biztos ide érkezett. — A tábornokkal B e t l e n gr. főispán kir. biztos és F a b i n i tábornok részvételével folytatott tárgyalások oly előleges megállapodásra vezettek, mely alkalmas a felmerült nehézségek eloszlatására és a határrendezési munkálatok siettetésére.

MEGYEI KÖZÜGYEK.

— Aradmegye az 1888. év II. negyedében. —

(Alispáni jelentés.)

(Folytatás.)

Orvos rendőrel megvizsgáltatott 79 egyén, 24 hull és 2316 házi állat; ebből 2 ember — és 33 állati hullaboncolás volt.

Az élelmi szerek, italok, illókat és más nyilvános helyek pontosan ellenőriztetvén, rendellenességek elő nem fordultak.

A megyei kórház felelőséi II-ik negyedévi beteg forgalma tekintetében a következő adatokat terjeszthetem elő:

az előző évnegyed végén gyógykezelés alatt maradt 132 beteg a II-ik évnegyed folyamán felvételt 502 " ápolatott tehát összesen az évnegyed folyamán 634 beteg.

Ezek közül: gyógyulva 317 egyén járulva kilépett 111 " gyógyulatlannal kilépett 21 " meghalt 61 "

Igy maradt ápolás alatt a III-ik évnegyedre 124 egyén.

Az elhaltak közül két haldoklóva hozatván be a kórházba, marad tehát 59 haláleset a 634 ápoltra, mi 783 felet meg.

Illétségre nézve az évnegyed folyamán felvett 502 ápolat közül 269 aradvárosi és megyei, 223 az ország egyéb törvényhatóságai, — 17 osztrák tartománybeli és 4 külföldi illetőségű volt.

A kórházbizottság bevétele volt 12481 frt 74 kr. Kiadása 2165 " 72 "

S e szerint mutatkozik maradvány 5318 frt 02 kr.

Az állategészségügyi állás a kolombósi legyek nagyobbrévről elterjedése, következik főleg pedig a tömegesebb betegülések folytán nem volt kielégítő; elhullott

ugyanis különböző helyeken 27 drb szarvasmarha és 6 lo, kiirtatott takonykórral 15 drb lo.

IV. A törvényhatósági közegyek és hivatalok tevékenységi adatai a következők:

a) a központon az alispáni hivatalhoz az évnegyed folyamán 5656 közigazgatási, 26 állóki, és 66 kihágási, összesen tehát 5748 ügydarab érkezett be, melyek a törvényhatósági közgyűlésnek fenntartottakon és 272, az évnegyed végén feldolgozás alatt állott ügydarabokkal együtt 170 drb. kivételével elintéztettek.

b) az állandó választmány pénzügyi szakosztály, mint törvényhatóságilag kiküldött számszék elé az illető számvonók előadmányát I elintéztett közszégi számadások és költségvetések átnezete, mely egyuttal az előadó számvonók tevékenységét is kitünteti a következők:

Csoly János számvonó: Ellátást igénylő számadás 49, feldolgoztatott 25, hátrálék a számvonónál 21, közszegnél 3.

Argyelán Miklós számvonó: Ellátást igénylő számadás 49, feldolgoztatott 20, hátrálék a számvonónál 56, közszegnél 3.

Schveger Lajos számvonó: Ellátást igénylő számadás 53, feldolgoztatott 21, hátrálék a számvonónál 19, közszegnél 13.

Reicher Károly gyakornok: Ellátást igénylő számadás 20, feldolgoztatott 12, hátrálék a számvonónál 8.

Összesen: Ellátást igénylő számadás 201 feldolgoztatott 78, hátrálék a számvonónál 104, közszegnél 19.

A főszámvonóknak kiosztott: a megyei gyámpénztár 1887. évi számadása 1 drb a megyeház építésére pótdó kivétel 1 drb és közigazgatási ügydarab 363 drb

összesen 363 drb melyek általa kivétel nélkül mind elintéztettek.

o) a megyei árvaszék ügyforgalma a következő volt:

Schövb Aurél ülnöknél összesen 1342, ebből elintéztett 594, elintézetlen maradt 748.

Buki József ülnöknél összesen 1399, ebből elintéztett 899, elintézetlen maradt 500.

Antonovics István ülnöknél összesen 1013, ebből elintéztett 533, elintézetlen maradt 480.

Vásárhelyi Géza ülnöknél összesen 1013, ebből elintéztett 806, elintézetlen maradt 207.

Pecskán Sándor ülnöknél összesen 1159, ebből elintéztett 1020, elintézetlen maradt 139.

Dr. Oláh Elemér jegyzőnél összesen 936, ebből elintéztett 765, elintézetlen maradt 171.

Toma Mózes gyakornoknál összesen

675, ebből elintéztett 604, elintézetlen maradt 71.

Kulcsár István számvonónál összesen 171, ebből elintéztett 153, elintézetlen maradt 18.

Összesen 7788, ebből elintéztett 5374, elintézetlen maradt 2414.

Az árvaszégi számvonók, mint egyuttal gyámhatósági nyilvántartó tevékenységi adatai.

Előirandó ügydarabja volt 1825, melyek kivétel nélkül mind előirt; magán gyámi számadás volt 12, ezeken kívül előirt 91 tüzár elleni biztosítást, 344 nyomolt és gondnokoltat s tett az árvaszékekhez különböző ügyekben 344 jelentést.

A gyámpénztárnak a II-ik évnegyed végével állásáról a következő adatokat terjeszthetem elő:

I. Összetett kezelés alatt volt:

Table with financial data: Készpénzben 1124 frt 70 kr., Takarékpénztárban 193213 " 82 " Magán kötvényekben 537059 " 49 "

Összesen 731898 frt 01 kr.

II. Egyenkénti kezelés alatt volt:

Table with financial data: Készpénzben 187 frt 07 kr., Takarékpénztárban 28162 " 55 " Magánkötvényekben 54123 " 15 " Drágaságokban 25 " 20 "

Összesen: 81358 frt 25 kr.

III. Letéti kezelés alatt volt:

Table with financial data: Készpénzben 70 frt 82 kr., Takarékpénztárban 51105 " 40 "

Összesen: 135555 frt 96 kr.

d) A járási főszolgabírók ügyforgalmi kimutatása a következő:

Pécskai járásban elintézés alatt állott összesen 1025 közg. 293 kihágási, ebből elintéztett 1015 közigazgatási, 289 kihágási. Maradt hátralékban 10 közigazgatási, 4 kihágási.

Aradi járásban elintézés alatt állott összesen 1188 közigazgatási, 36 kihágási, ebből elintéztett 1188 közigazgatási, 36 kihágási.

Világosi járásban elintézés alatt állott 1675 közigazgatási, 238 kihágási, ebből elintéztett 1608 közigazgatási, 238 kihágási, Maradt hátralékban 7 közigazgatási, — kihágási.

Radnai járásban elintézés alatt állott összesen 1398 közigazgatási, 551 kihágási ebből elintéztett 1394 közigazgatási, 551 kihágási. Maradt hátralékban 4 közigazgatási, — kihágási.

Kisjenői járásban elintézés alatt állott összesen 1588 közigazgatási, 3 kihágási,

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Julius 7.)

Isten veled!

(F-her.)

Isten veled, nem zavarlak többé, Te hitlen né voltál szép kis anyagom! Isten veled! Fogadd im emlékül Rólad utóldra szegő dalom.

Imádkoztam drága szerelmedért, Imádkoztam, hogy boldog lehessék, Am hitba, — mégis mégis szereltem, S joga többé nincs hozzá szívemnek.

Elég, elég! Nem szűnik már többet, Nem mondom már, hogy mégis szereltem, Foszlatd álmaim sőtét ködszárnyival, Nem zavarom mosolygó egédet! . . .

Válgunk tehát, szép hitlen egymástól! Köved sorod tündöklés csillagát, Tagadd el, hogy valaha ismertél, S vezessen ég, mely hív s engem feled!

S ha majd való, hogy boldogd lettél, Te hitlen né voltál szép kis anyagom, — Isten veled — legyen ez utolsó, Szívüdből szakadt, fájó hatgyadalom.

Miklós István.

Fürdő-saison.

III.

BORSZÉK.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Borszék, július 3.

Vágyaink no továbbját képezé már régóta a Székelyföld, Erdély eme nagyszerű s páratlan szép vidékének megtekintése. Ezek óta kuporgattuk össze garasainkat a majdnem a farkaság ment takarékossgal rakogattuk be azt a „g a r a s o s” egy-lyuc, hogy ha előjövend annak ideje, mely lehetővé teszi hazánk eme gyönyörű vidékét, gond nélkül kelhessünk utra. S végre ez is elérkezett s mi itt vagyunk a Székelyföld legzebb, legérdekesebb és legnevezetesebb pontján: a Borszék, a hívő nemcsak Arad, hanem az ország más vidé-

keiről, sőt mint az izmos vendégkönyvben található aláírások is igazolják. O l a s z, F r a n z i a — és Németország b ó l i e r k e z e k e f ü r d ő n e m e t o r s z á g b a.

Nem is csoda, hisz itt más a levegő, más a víz, más az időjárás s más az életmód, sőt a derék, munkás és romlatlan lelkű székely nép egyszerűségében is egészen újnak, ismeretlennek tünik fel a K i r á l y h á g o n n e m e m e r e l t t.

Az égből nyúló Gyergyói-havasok hó-tól fehérül csuacsai, a messziről kékellő bércek, az örökzöld fenyvesek, a megzámálhatatlan patakok sokasága, az erős, szénaerdős savanyviz-források megannyi bámulattal töltik el az ember lelkét.

Egyetlen egy hátránya van csupán, a mi mindamellett előnyait emeli: a hosszú út. Amde nem a féle alföldi, jobban mondva aradi kövezeti utat kell átteni ez alatt, mely majd kilehelte az ember lelkét. Olyan út van itt építve a Maros mentén, melynél aligha különb Arad aszfaltja, hanem a hosszúság az, mely lankaszt és fáraszt. Egyedül ez okozza az eltöredést, a kimerülést. Hogy azonban gazdagon kárpótolva van az ember a vidék nagyszerű szépségei által, az tény. Oly szép, oly felséges, elragadó kép tárul az útazó elé, mely felelt csak csodálkozni és bámulni lehet. Nincs toll, mely híven tudná eszteni a Dédától egész Oláh-Topolczáig terjedő vidék meglátható nagyszerűségét.

No de nem is foglalkozom ezzel, hiszen az „Aradi Közlöny” az ide is oly érdekes leírásban ismerteti a Szász-Régentől Borszékig terjedő utvonatát, melyről borszéki fogalmam volt s azt hívem felőle, hogy egyébből sem áll, mint hegyre fel, völgybe le, holott oly sima, oly egyenes, mint akár az aradi főtér kiszáraztatott korzója, s miután az út is elkészült Oláh-Topolczától, minden legkisebb domb nélkül érkezik az utas Borszékre. Fejcsóválva kétkedik ezeken az, a ki a térképen a gyergyói havasokra veti tekintetét, pedig nincs telette semmi kétkedni való, mert tényről beszélnek.

De ismét eltértem a tról, hogy nem foglalkozom eme felséges szép panorama esztelenségével, mely lekövete tartja a szemelőt. E helyütt olyan „h a s z n o s t u d n i v a l ó” felékre terjeszkedem ki, a melynek hasznát veheti az, aki akár még a jelen évadra, akár jövőre elhatározza magát néhány hétket itt leendő eltöltésére.

Legelő is a pénzkérdés. Aradról Szász-Régenig utazva vasuton, a Maros-Vásárhelyig adandó furdó évadjeggyel a 3. kocsi osztályon egy személy költsége 14 fr 30 krt tesz ki. Itt az üzlet társas kocsijai várják, melyek egy nap alatt kényelmesen 7 frt az első, 8 frt a hátulós ülésen) elszállítják Borszékre. Az indulás reggeli 5 órakor történik s a megérkezés ugyanazon nap délután 5 és 6 óra közt. Ha azonban 3—4 tagu család utazik, ugy sokkal olcsóbb dírtól fuvarost fogadni fel, mert az 9—10 frtről elviszi, míg a társaskocsi 4 személytől 20 frt vitelbért követel.

Az egyszerű székely födelos székér (itt a kocsi) hívják annak s a kocsi alatt hintót értenek) szintén beérkezik esti 8—9 órára, ha elindulhat Szász-Régenről reggeli 4 órakor, vagyis a vonatérkezéskor. Azonban semmit sem veszít az utas, ha ugyanazon napon nem is fejezi be borszéki útját, mert az utvonal testőli szépsége gazdagon kárpótolja; és ekkor meghál Oláh-Topolczán a „Naphoz” ezimzett vendéglőben, a hol derék magyar ember a fogadós. Innét 5 órakor utrakelven, 10—11 órára Borszékbe jut s belekerül ezen isteni szépségű út 1 személynek kerekén 15 forintjába. Mesés olcsóság.

Jó meleg tavaszi öltönyt vigyen magával mindenki, de ne elpakolva adja fel, hanem kézben, vagy kézi táskában, mert a reggeli és esteli idő nagyon hűvös a Maros-völgyben, sőt egy-egy hirtelen jövő erdélyi harmat — a féle alföldi zápor — ugyancsak nélkülözhetlenné teszi az „Ueberzieher”-t.

Megérkezvén a tündér szépségű Borszékre, itt kötelezőnek várnak teljesítésére. Bemutatás és beiktatás a fürdő igazgató-

ságnál, a hol le kell szurkolni a „k u r t a k s á t”. Ex I, II, és III fokozatból áll a személyenként 6, 12 és 18 frto tartozás. Azután fölkeresendő az orvosi hivatal. Itt S i l v á s i d r. áldott jólelt, elsőkelő műveltségű ur fogad, tőviről-hegyire kikérez és elát t u s i t á s s a l.

Van még egy köteleesség is hátra, melyet azonban már a lakáson kell teljesíteni. Ez a k a r a k t e r t á k s a a o z i g a n y r é s z é r e. Ha az uton, s étsa közben el nem fog a primás, ugy felkeresi még ha a „m e d v e”, vagy a „j ó g b a r l a n g”-ba lakni is az ember; rázendit bandájával s egy nota után oda áll tányérral a vendég elé és: I s t e n e l t e s s e e r d v e l, e g é s z s é g g e l” s tartja a tányért, melybe — bármily karakterrel bírjon is valaki — két fölresnél kevesebbet nem tehet.

Szólnom kell még a lakás- és étkezési viszonyokról szokra nézve, a kiknek kissé szűkebben mérki a pénzmagot, szerényebb igényekkel bírnak s esetleg ossaladtagjaikkal akarják élvezni a furdó jótémenyeit. Jun. hó eleje fele lakás kell keresni magánháznál, a hol 20, 25, 30 frtrt kapható bebutorozott szoba az egész idényre. A vendéglőben való lakás és étkezés kitünő, de egyszerűbb embereknek drága. Jobban megfelel e helyett az o t t h o n f ő z é s, h a t. i. a körülmények ezt megengedik; mert ez esetben egy 3 tagból álló család jelleget, ebedje és vacsorája — egyedül a joglást s nem az ingyenezkedést érve — kikerül 1 frtból, míg a vendéglőben egy személyre is több esik ennél.

Bármely itt lakó székely családnál lehet találni oly szállást, a hol otthon főzhetni. Piacza rendezeros Borszéknek, csakhogy pityókát (burgonya, krumpli), fuszujkát (söld paszuli) s egyéb fűszelket júliusban még nem igen kapni, mert itt még ez idő tájt tavasz van. Jázmin, meggy és cseresznyefák most virágznak, az árpa még fejt sem hánysa ki, s a roza virágai is most jertkeznek. Marha, borjú és sertésbús kitünő a olcsó: 32, 38 és 40 kr, csirkét is

oleget hoznak a szomszéd oláh falvakból, valamint tojást is vehetni 11-et 20 kraj-ozárért.

Rozs- és buzakenyere páratlan és szintén olcsó s így az életmód mivel sem drágább Arad piacánál, sőt ennél határozottan o l c s ó b b, mert a mézszékek és piaoz szigoru orvosi felügyelet alatt áll. A tinós tehén (régi borjas) tej kupája 12 kr., bivaltej 16 kr., de aztán minő tej ez! Vaja, gomolya és juhturója feladás és szintén majdnem potom áron kapható.

Azonban a kinek vágyai s torrig terjednek, azok kaphatnak: o s t r i g t, s z a r v a s c s i g á t, v a d p á v á t, p ó k v e l t, d e n e v é r s á r n y a t s minden veszedekett isten nyilat, mert Borszék el van látva mindenféle különlegeséggel s nem képzelní olyat, a mit itt kapni ne lehetne.

Hanem azért csak tessék bátran ide jönni! Szegényebb és gazdagabb emberek egyformán kielégíthetik vágyaikat s módjában van kinek-kinek addig nyújtózkodni, a meddig takerója ér. Olcsóbb furdó e világon nem létezik; hozza még a kedves, egyszerű, szerény, megtestesült jószág s valóban becsületos székelynép s az a páratlan szépségű, gyönyörű vidék; tiszta, széndus, hegyi fenyves levegő, az üdítő s jó hatásu savanyviz oly áldásai e helynek, mely pártját ritkítja.

A ki egyszer is megizléte ezeket, az bizony nehéz szívvel válik meg hazánk eme pazar szépségű vidékétől, Erdély gyönyörtől. Rebusz.

Egy veszélyes titok.

(Angol regény két kötetben.) — „Aradi Közlöny” számára fordította: — (65. folyt.) Denise. H. KÖTET. HUSZADIK FEJEZET. A SZERENCSÉNSÉG. Hope sikaiba harapott. — Bartley meg fogja ezt banni, — mondá nyugodtan; de azután, mikor Burnley már távozott, magához hívott két a közlben elfoglalt aknamunkást.

ebből elintéztetett 1588 közigazgatási, 3 kihágási.

Elkei járásban elintézés alatt állott összesen 924 közigazgatási, 124 kihágási, ebből elintéztetett 925 közigazgatási, 124 kihágási. Maradt hátralékban 23 közigazgatási — kihágási.

Ternovái járásban elintézés alatt állott összesen 924 közigazgatási, 25 kihágási, ebből elintéztetett 921 közigazgatási, 25 kihágási. Maradt hátralékban 3 közigazgatási — kihágási.

Boroson járásban elintézés alatt állott összesen 976 közigazgatási, 12 kihágási, ebből elintéztetett 976 közigazgatási, 12 kihágási.

Boroson járásban elintézés alatt állott összesen 1035 közigazgatási, 225 kihágási, ebből elintéztetett 1035 közigazgatási, 225 kihágási. Maradt hátralékban — közig. 42 kihágási.

Nádasvári járásban elintézés alatt állott összesen 743 közigazgatási, 336 kihágási, ebből elintéztetett 746 közigazgatási, 336 kihágási. Maradt hátralékban 2 közigazgatási — kihágási.

Ózsongasi elintézés alatt állott 11650 közigazgatási, 1843 kihágási, ebből elintéztetett 11656 közigazgatási, 1797 kihágási. Maradt hátralék 49 közigazgatási, 47 kihágási.

(Folyt. köv.)

Tanügy.

Az aradi iskolák.

(Az évzáró jelentések alapján.)

— II. Kereskedelmi akadémiá. —

Harmadik éve, hogy fennáll és az év folyamán erősítették meg szervezeti szabályait. A szervezeti VIII. szabálya szerint az iskolát az évi 3000 forintnyi állami segélyből, évi 1000 forintnyi aradi kereskedelmi és iparkamarai járulékból, a tandíjakból és az adományokból tartják fenn, mindazonáltal, ha nekül az alapok nem fedeznek az iskola szükségletét, úgy a hiányt a város fedezné.

Alkalmat vettünk az aradi kereskedelmi akadémiát a bécsivel és prágával összehasonlítani. Az eredmény az, hogy míg Bécsben a szépirás 5 órával, egyetemben 91 tanítási óra van a három osztályban, addig Aradon 92, Prágában pedig 94 heti óra van, a mint azt a következő tábla mutatja:

Kötelező tantárgyak óraszám:	I. osztályban	II. osztályban	III. osztályban	Összesen:
Aradon	32	32	28	92
Bécsben	30	30	31	91
Prágában	30	31	33	94

A különbség az aradi, bécsi és prágai kereskedelmi akadémiák között a következő és pedig az I. osztályban Bécsben a németre három heti órában, a francziát is heti 3 órában tanítják, nálunk 4-4 órát adnak belőlük. Prágában a németiségtől 2 óra alatt tanítják, míg Bécsben a németből négy óra adnak, Aradon és Prágában németet nem tanítanak; valamint nem tanítanak Prágában, se vegyérték se vegyiparműtant; míg Aradon a kereskedelmi számtanra és írodai munkálatokra heti 5 órát szánnak, addig Prágában 4-et, Bécsben pedig 6-ot adnak. A kereskedelmi ismérése és levelezése a bécsiek 2 órával kevesebbet adnak, mint az aradiak. Bécsben azonban a természetrajzot is és szépirást is heti 2 órában tanítják, holott az aradiak és prágaiak mellőzik.

A II. osztályra nézve még nagyobb a különbség. Így Aradon a németre 4 órát szentelnek; a csehnek már csak 3-at, míg a bécsiek csak 2-ot; ellenben a franczia nyelvet a prágaiak 5 órát tanítják, az aradiak már csak 4, és a bécsiek csakis 3 órát adnak belőlük. A kereskedelmi földrajza a prágaiak 1 órát szánják.

Tartások jól szemmel ezt az embert, — mondák a mig lent van a bányában, addig elétek a biztonságban.

Burnley szemtelen magatartással támaszkodott egy szentargonzára, de különben sem adott semmi okot a gyanusítására, az őt megfigyelő embereknek. Nem sokára megjelent ama munkás, a ki Hope-t felozárolította az akna megtekintésére és kérte, hogy nézze meg azonnal a gerendázatot.

Hope kérdésködött a felől, hogy ama veszélyes tárna közelében vannak e munkások, mire azt a megnyugtató választ kapta, hogy nincsenek.

— Annál jobb, — mondá Hope; — csak egy tekintet vetek még az aknavizre és aztán azonnal jövök.

Hope szerencsétlenségére Burnley mindent hallott és így tudta mihez tartani magát. Már észlelt érejtett volt a veszélyeztetett tárnába egy dinamit töltényt, a mit elittott egy öt percig edző gyutasccsal. Miután meghallotta Hope szavait, lassan ellopódzott, meggyújtotta a gyutasot és szaladva futott ki az aknából, hogy meneküljön, mialatt Hope visszamaradt a halálközeli helyen.

Most azonban megérkezett Grace a toloszékben, meglátta atyját és hozzáfutva azt kiáltotta:

- Papa! édes papa!
- Te itt, gyermekem?!
- Eléted ellan törnek. Egy ember, a kit Burnleynak hívnak, felakarja robbantani az akna régi részét, mialatt te éppen ott vagy.
- Robbantás! — kiáltá fel Hope elborzadva. Az a le s ő t ötven másik fogja követni. Huzzátok a csengétyöt! . . . Ide emberek! Az akna veszélyes van!
- A munkások összezaladtak.
- Ben-Burnley fel akarja robbantani az aknát!

Az emberek dühkiáltása törtek ki, a mi a következő pillanatban rémletté vált, mert egy távoli robbantás hallatszott. Hope karjaiba vette leányát és egy oduszert helyre vitte.

— Emberek fussatok az akna túlsó részébe! — kiáltott Hope a munkásoknak. Hangosabb robbantás hallatszott, Burnley előrohant, hogy meneküljön bűntettének

A történelemre a bécsiek nagyon sokat adnak, mert 5 óra van tantervükbe felvéve, nálunk csak 2 óra szerepel. A mennyiség-tanra nézve annyiban van eltérés, hogy Bécsben 3 heti óra van, Prágában csak is 1; de Bécsben a mennyiség-tan mellett a mértant is tanítják. A könyvvezetésre a bécsiek egy órával többet szentelnek, mint az aradiak és megfordítva 1—1 órával kevesebbet számitanak az áruismére és technológiára.

Vegytanra Bécsben 3, Prágában 2 órát fordítanak, Aradon egyet sem; Prágában a fizikát is tanítják heti 1 órában, míg a szépirásra is heti 2 órát szánnak. Vegytani laboratorium csakis Bécsben van; a nemzetgazdaságban a bécsiek és prágaiak egy órát se adnak.

A III. osztályra nézve nem olyan nagy az eltérés. A németre Prágában 1, Bécsben pedig két órával adnak kevesebbet, mint Aradon; a franczia nyelvtani órák száma is egygyel kisebb; azonban Bécsben a kereskedelmi földrajza és statisztikára 2 órát adnak és a kereskedelem történetét a általános történettel együtt tanítják, a kereskedelmi és politikai számtani órák száma Bécsben egygyel nagyobb mint Aradon, azonban az áruismérevel egygyel kevesebbet, míg Prágában 3-mal többet adnak mint nálunk; a kereskedelmi jogra az órák száma is egygyel növekedett Bécsben.

Egészen új tárgyat Bécsben: Usancen und Warenspeulation, heti 1 órában; Handlungsetzgebung, heti két órában, szépirás heti 1 órában.

Ezek azon különbségek, melyek a három intézet összehasonlításánál feltűntek. Mindenesetre nagyon érdekes lenne az összehasonlításokat tanulmányal kötni össze, hogy már most melyik iskolának a tanterve jobb, a miénk vagy a bécsieké vagy a prágaiaké?

A mi akadémiánknak van 9 tagból álló tanári kara, 1 igazgató, 3 rendes tanár és 5 bejáró tanár.

A három osztályban 90 tanuló van, a kik között az I. osztályban 21 elégtelen, II. osztályban is 7 elégtelen és III. osztályban egyetlen egy elégtelen jegy se volt. Az évi eredményt illetően igen szépen dolgoztak.

Az akadémia értekezésének legbecesebb része, a melléklettel ellátott beszámoló: „A kettős könyvtel elmélete.” R e v i z e Nándortól. A tapasztalatokban gazdag főúri vilákos stílusban a fölvilágosított illetőleg oktatást e sokak által nehézknek gondolt tárgyról.

— III. Felső leány iskola. —

Felső leányiskolánk egy csontka iskola. Szervezésénél és jelen alakjánál fogva nem képes teljes bevezetést nevelést és oktatást adni. Nagyon ohajtandó, hogy ez iskola már egyszer végleg szerveződjék.

A két osztályból álló iskolába 80 leányka járt, kik nagyon természetesen jól tanultak, Annyi kitűnőnek és jelesnek van, hogy két gimnáziumnak is tudnának adni. Az iskolának egyik kitűnő tanítónője Steinitz er Jenny. „A természet és ferde nevelésről” ír. Az e fajta cikkeknak az a szerencsétlensége, hogy soha se kísérik kellő figyelem. A szülők a saját felfogásukat szerint nevelik gyermekeiket és azt mondják, hagyjunk mi nekik békét, nevelik ők a maguk gyermekeiket, mi csak iparkodjunk őket jól tanítani, hogy okosak és képettek legyenek.

— IV. Polgári iskola. —

A városi iskolák legnépesebbike. 355 tanuló látogatja. Oly szám ez, melyhez hasonlít az ország egyetlen egy négy osztályu polgári iskolájában se találunk.

Tizenhat éve, hogy fennáll ez az iskola de ez alatt a 16 év alatt az idén érte el virágzásának tetőpontját. El lehetünk reá készülvé, hogy már a jövő évre apadni fog a tanulók létszáma. Az ifjuság szaporodása

és apadása egészen fizikai okok következménye.

Jarványos esztendőre rendszeren 5—6 esztendő mulva, mire az iskolaköteles gyermekek feljutnak a polgariba, beáll az apadás.

Innen van az, hogy némely esztendő oly nagy ellérést mutat a létszámban. Ha a tanulók száma megegyezik, az rendszeren valami 5—6 év előtti nagyobb arányu gyermekek halálzásnak az oka.

A szolgalmi iskola pedig annál is inkább megérzi az elemi csapások eredményét, mert ifjuságát a legszerényebb körökből sorozza. Az intézet látogatottságának legzebb bizonyítéka az, hogy 87 idegen jár ez iskolába. A 97 idegen után 1592 forint tandíj sőt a városi pénzárba.

A 40 osztályból álló elemi iskolába csak 182 idegen jár, kik csak 40 forinttal fizetnek többet a városi kasszába, mint a polgári iskola növendékei.

— V. Elemi iskolák —

E cím alatt csak a közési és izraelita elemi iskolákról szólhatunk, mert a többiük nincs értesítője. A városi elemi iskolák száma 9, ugymint 3 fiu, 4 leány és 2 vegyes iskola.

Ez összesen iskolába 2630 gyermek jár és pedig 1247 leány és 1283 fiu, kik közül 2494 van aradi. A tavalyi létszámhoz képest az elemi iskolások 49-el fogytak még, még pedig úgy, hogy a leányok 53-mal apadtak meg, míg a fiuk 4-el szaporodtak. Szegény leányok tehát fogytak. Ezen apadásból a templomutcai leányiskolára egymagára 45 esik.

Az ideit értesítő is tele van érdekes és részben beosos cikkekkel és értekezésekkel, ugymint:

1. B o r o s Janka, Visszapillantás az iskola életére.
2. B o r o s Jusztine, Emlékbeszéd Balogh Irma fölött.
3. G e l l é r János, Gondolatok a nevelés köréből.
4. H a n s t h o l l o n s, Az oltásról.
5. H a u s e r Henriette, Emlékbeszéd Szilágyiné-Szalay Amália felett.
6. H o r v á t h József, A szesz italok mérték nélküli élvezésének befolyása a gyermek testi és lelki tehetségeire.
7. K. G a v o r a Gizella. A hiúságról.
8. S c h r o d t György, A család és iskola együttműködése.
9. S i m o n Karola, Ima Balogh Irma fölött.
10. V e r e s László, Iskolánk két ünnepegyéről.
11. W l a s i l Károly, Erkölcsi nevelés.

Egy híján tehát tizenkét cikket és értekezést írtak, melyek legnagyobb részét átgondolt stílusban, tanulmányal és ambícióval van kidolgozva.

Külföld.

A franczia-orosz szövetségről sokszor már azt hitték, hogy azzal közvetlenül szemben állnak, úgy nem a „csekély Bulgária” volt az, mely miatt Oroszország ki akart lépni a porondra. Hanem inkább arról volt szó, N e m e t o r s z á g h a t a l m i á l l á s á r ó l l e s z o r i t a n i. Az erre irányuló törekvések végül megtörték a czár higgadt belátásán, míg másrészt Franciaország, miután bosszujra terveinek kivételét ismétlenül el kellett halasztania, most már belátja, hogy Németország egyede nem törhető meg. „A N a t. Z t g.” ugyane tárgy, észrevehetőleg sugalmazott cikket a következők végzi: „Európa felismeri, hogy viszonyainak konszolidációjára nagy lépés tettett meg előre, hogy az a d o t t a l a -

pon minden hatalom biztonságával mozoghat. — A világ ösztönszerűleg érzi, hogy elérkezett a pillanat, a melyben az európai uralkodók a nagy megpróbáltatásoknak kitettvibárlátásznak a biztonságérzetét nyújthatják, melynek hiányát oly sokjait nyeltek. Ennek alapfeltételét a békeszövetségnek megegyezésre jutása képezi azon leghatalmasabb állammal, mely szövevényesen kívül áll, mint maradandó elem az európai népelemben. A német politika ehhez mindig nyitva tartotta az utat, a mennyiben a szerződési jog alapján erős állást foglalt el és a nagyszomszéd államtradícióit őszintén tisztelte. Ha Vilmos császár pétérvári utazása politikai jelentőséggel bírni, úgy szabad remelnünk és ohajtanunk, hogy az Európa údvére az európai egyetértésben és állandóan biztosított békés állapotok helyreállítására haladást képezzen.

Az uralkodók találkozására, Berlinből illetékes oldalról azt jelentik, hogy Vilmos császár szeptember hóban Ferenc József király meglátogatására Bécsbe utazik. A pétérvári császári entrévuerről a „National Ztg.” bizonyos Bécsben és Londonban nyilatkozó aggodalmakkal szemben, a következőket írja: „Abban, hogy mily sorrendben látogatja meg Vilmos császár a vele barátságos viszonyban álló udvarokat, politikai előnyben részesítést keresni, eszelen dolog. Oroszországba nyáron, Olaszországba ősztele szokas utazni. Inkább volna még értelme azon kérdés felvetésének, hogy nem teszi-e épen Vilmos császár utazásának politikai jelentősége kívánatos, hogy a pétérvári utazás megelőzze a bécsit és a rómat.

Legujabb posta.

— A háboru veszélye mulik. A londoni Daily Chronicle berlini értesítése szerint remélik, hogy a császárt a lálközastételjesen eloslatja a nem orosz fölértést és barátságosabb viszony alapját veti meg Oroszország és Ausztria-Magyarország között is.

A Kreuzzeitung a találkozástól szintén a háboruveszély eltűnését reméli, legálább néhány évre, mert az nem remélhető, hogy Oroszország ellenléte Német, Olasz, Ausztria-Magyarországgal szemben hosszú időre megszüntethető volna; a találkozás Bismarok politikájának műve; Ausztria-Magyarországgal szemben a Macedónia felé való terjeszkedésről, — azonban Bosznia-Hercegovina birtokában maradás és Szerbiára való befolyását Oroszország nem nézi rossz szemmel; Oroszországnak Bulgáriához való viszonyát illetőleg pedig külön megegyezést várnak.

— Bolgár kérdés. Bécsből jelentik, hogy bár azokat a jelentéseket, hogy a hatalmak között a bolgár kérdés felett eszmecsere folyik, illetékes lapok megosafolják, ottani diplomaciai körökben mégis arról biztosítanak, hogy Oroszország nemrég bizalmas, nem hivatalos uton megindította a pauparler-kat egyes hatalmak képviselői körűrt. Amint azonban tény, hogy azóta semminő új javaslat Oroszország részéről nem tétetett.

Táviratok.

— Kitüntetett miniszterek. —

Róma, július 6. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az osztrák-magyar uralkodó Crispi, Magliani és Grimaldi minisztereknek a Lipótrend nagykeresztjét adományozta. Az osztrák-magyar nagykövet kölvölvén e kitüntetéseket Crispivel kijelentette: kormányának nagy meglepetésére szolgált, hogy az Olaszország fennálló szívélyes viszony új kereskedelmi szerződés megkötésével megszüldította. — A „Tribuna” megerősíti azon hírt, hogy Crispi legközelebb Németországba utazik. — Utazásának főoka az, hogy a friedrichsruhei találkozás óta változás állott be némely nagyhatalmak egymáshoz viszonyában.

— Uralkodók találkozására. —

London, jul. 6. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Károlyi gróf itnyújta visszahívó levelét a királynak. Azt bizony várják, hogy a német császár az orral való találkozásakor javasolandja a lengyel határon mindkét részről összpontosított csapatok visszavonását.

— Szerb miniszterek Wiesbadenben. —

Wiesbaden, július 6. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) P r o t t a szerb hadügyminiszter és Z i m i t r a j i püspök idérkeztek, hogy a szerb királynál csatládi ügyben értekezzenek.

NAPTÁR.

Július 7. Szombat. Romai katolikus nap: Vilpolt. Prot. naptár: Vilpolt. East. Nap. Késő óra 10 pereskor, nyugatuk 7 óra 59 pereskor.

Július 9. Arad megye kögyűlése délután 9 órakor.

Július 14. Az aradi delegátus várkörü dal- és táncszéki.

— A Kálcegy-könyvtár. kedden és szombaton délután 3—4 és pénteken délelőt 11—12 óra közt használható.

„ARADI KÖZLÖNY” Előfizetési feltételei.

Helyben háshos hirdve: Egy évre 12 ft — 12 Ft
Fél évre 6 — 6 Ft
Negyed évre 3 — 3 Ft
Egy hóra 1 — 1 Ft

Vidékre szétküldve: Egyévre 14 ft — 14 Ft
Fél évre 7 — 7 Ft
Negyed évre 3 — 3 Ft
Egy hóra 1 — 1 Ft

Felkérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése június végén lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megtennivalveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny” kiadóhivatala.

HIREK.

— Arad és vidéke. —

— Időjárás. A múlt szombati nagy zivatar óta tartott hűvösebb időt tegnap ismét nagyon meleg idő váltotta fel, minél fogva az uszodai élet újból megéledt és a fagyalt és jégkavékra újból felvirradt. — Etefélcé süri felbök tornyosultak az égen és nyolc óra felé rövid ideig tartó kis zápor volt, mely kellemesen lehűtötte ismét a levegőt.

— Halálzás. B o d n á r Gábor radnai községi jegyző — mint lapunknak írják — hosszas betegség után tegnap reggel 5 órakor elhunyt. — Bodnár Gábor 1860-ik év óta állt a megye szolgálatában. Solymos községben kezdte meg hivataloskodását 1860 június 30-án, 1874-ben helyeztetett át innen Radnára s azóta folyton e községben működött. A gondjaira bizott község ügyeinek lelkiismeretes kezelése s kiváló szorgalom és munkásság voltak mindenkor sajátjai s ezen tulajdonságai, valamint a lakossággal szemben tanúsított megnyerő módra és szolgálati készsége utján a lakosság közszereztetése teljes mérvben kivívta és sikeres működése a teljebb hatóságok elismerésével is találkozott. Bodnár Gábor több éven át a jegyzői nyugdíjintézet elnöki tisztét is viselte s mint bizottsági tag a törvényhatóság kögyűlésén is tevékenyen közreműködött.

(Folytatása következik.)

A kőbor cigányok ellen ismételt felhívjuk a közönségi előjárók figyelmét. Különösen ezen időtájt, mikor a falu népe u gazdaság körül van elfoglalva s a házak egy-egy öregasszony vagy emberre vannak bízva, szeretik felhasználni a kőbor cigányok a tolvajlásra. Ily karaván követte el legutóbbi Apátiban is a tolvajlást Bogye Mikulaj kárára. Ez esetről már néhány nap előtt megemlékeztünk. Tudósítáink kiegészítésül most Apátiról még a következőket írják: Kőbor cigányok utótták fel sátorfájukat a község határában és a karaván asszonynépének számszerint hatan bement a faluba meszelő árulni, kártyát vetni és — ha alkalom akad — lopni. Bogye Mikulaj apáti gazdag földmivelő házában csak egy öreg 72 éves asszonyt találtak otthon. Ennek azt mondták, hogy turót akarnak vásárolni, mutassa meg nekik a turót. Ezt ugyanabban a kamarában tartották Bogyeék hol képzencük volt elhelyezve a ládáiban. Ezt a cigányasszonyok már előre jól tudhatták, mert míg harmón-négyen az öreg asszonyt szóval tartották, a többiek találtak módot a ládáiban volt 1300 forint elemelték. A kőbor-magán a pénz eltűntét észreveték, a cigányok már eltűntek a határból. Most keresik őket, de eddig még eredménytelenül.

Az aradi vásár nagyon csendesen kezdődött meg tegnap. Ez az ugynevezett nyári vásár mindig gyenge szokott lenni, hanem ugylátszik az idén különösen rossz-szul út ki. A tegnapi nap folyamán csak elárúsították voltak, vevők sokkal kevesebben mutatkoztak, mint egy közepeszerű he, tivásár alkalmával. A pangó kereskedelem és ipar érdekében kívánatos lenne, hogy ma és holnap nagyobb mérvet öltönn a vásár.

Julius hó. Julius havában a következő nevezetesebb események következnek be: A nap a hónap végéig 52 percet fog tartani. A hold fényváltozásai a következők lesznek: Újhold lesz 9-én, első negyed 16-án, harmadik negyed 23-án, utolsó negyed 30-án. Nem olyan bizonyosok, de azért bekövetkezhetnek azok az események is, a miket F a l b Rudolf jövendöl, a viharprófeta. Jövendölése szerint kritikus nap lesz Jul. 9. és 23-ika. Az égbolt két legnevezetesebb eseménye közül az egyik egy r e s z l e g e s n a p i o g y a t k o z a s lesz, a melyt valószínűleg Európa boszantására rendeznek. Mi tudniillik csak a kalendáriumban gyönyörködhetünk benne, látni csak az indiai óceán déli partján lakók fogják. A kik szeretik a pikáns családi titkokat, a kik tudják ennek a napfogatókosznak egy érdekes magyarázatát is. Azt beszélik, hogy barátában buvik el a nap, mert ebben a hónapban nagy szomorúságot fog neki okozni a szesz, az égből szőlő asszonya. Vénusz bizony helyre nyenecke nagyon, kacsérkodik az égbőlton szereplő összes óreg uraknak s ennek ebben a hónapban látható bizonyosságát is adja. Most a legöregebbik, Szaturnusz, választott; ez alatt vonul el a hónapban Vénusz asszony. megmutatva magát neki teljes pompájában. A többi velőitára így a nap is, méltán elsomorodik az égből. A csillagok pedig drómmal szegnek messzelátóikat az érdekes eseményre.

Jegyzőválasztás Kúrtioson. A kurtios jegyzőválasztás ma fog megjelenni B a n h i d y Antal báró aradjárai főszabórnok elnöklete alatt. Tizenkét pályázó van az állásra: B o t t a Dóme, K a l m á r Sándor, S z e r e n y Sándor, V a s a d o s y Ferencz, K o c s o k Károly, T a t á r Vazul, J á s z a i Zoltán, A r g y e l á n Miklós, A l b i c s Dóme, M o m á r Flórián, B a r b Efreim és P o p o v i c s György.

Arad városi júliusi közgyűlése. Folytatolagos sorozata az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1888 évi július hó 11-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésre kiűzött ügydaraboknak: 23. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium intézkedése ötv. Sohert József emlékeztető című az aradi főgimnázium tanulói javára tett alapítványról kiállított levél jóváhagyása tárgyában... 24. A tiszti nyugdíj bizottság jelentése Simay Iatrán iskola-felügyelő által kért nyugdíj és kegydíj tárgyában. 25. Darányi János dr. tiszti főorvos kérvénye 4 helyi szabadságdíj engedélyezésére iránt. 26. A tanács előterjesztése Rác Sándor aranykruccsai 11. sz. Csik Antal Ferdinánd-utcai 8. sz. Feichtaler Márton Sándor Halász-utca 9. sz. Ungerman Odón uterem-utca 13-a sz. Porozán János Sarkad part-utcai 4. sz. Mészáros János borna-utcai 49 a) sz. Jakab Mór akác-utcai 12. sz. Leopold Laura Péter-utcai 2. sz. Román Juli Adam-utcai 6. sz. János János Eya-utcai 1 a) sz. Bayer Sándor Vécsey-utcai 11. sz. Kollár Demeter Demeter-utcai 118. sz. építletek adómentessége tárgyában. Arad, 1888. július hó 5-én. Kiadta: I n s t i t ú t ó r i s Kálmán, főjegyző.

Az ügybírók örmester H a c k e l Lajos temetése tegnap délután szokott katonai fényvel és nagy közönség részvételével ment végbe. A gyászmenet a 33. gyalogezred egy díszkasznya nyitotta meg, melyet a koszorúkkal elhalmozott gyászkoscs követett, koporsóját örmesteri kardja és eskője díszítette. A koporsót követte a gyászoló család, a tisztikar számos tagja, az Aradon állomásozó ezrednek csaknem valamennyi örmestere és altisztje és nagy közönség. A zenét egyik helybeli temetésrendező intézet zenekara szolgáltatta.

Az aradi főorvos választás mozgalmairól — tekintélyes kézből — újabb tudósítást vetünk, mely ugylátszik teljes n hiteles alakban ad kifejezést az ottani hangulatnak. Tudósítónk a pályások valamennyi

nyílt érdemes orvosnak tartja, de a makói közvélemény hangulatából kifolyólag biztosa jelzi a V e r z á r János dr. megválasztását. A nagy tehetőség és dus gyakorlatlaj bíró kiváló fiatal orvost úgy a közönség nagy részénél mint illetékes helyen is melegen öhajtkák. Makó város főorvosá aké-kér, mert megvánnak győződve, hogy V e r z á r János dr. főorvossá történő megválasztása a legszerencsésebb akvizíció volna Makó város közegészségügyére nézve minden tekintetben. Részünkről csak gratulálni tudnánk Makó város közönségének e választáshoz, mert V e r z á r János úr mi is a modern készletű orvosok egyik legjelesebbikének ismerjük, ki eddig is osupán az egyéniségében rejlő szerénységél fogva foglalta el a nagy-tisztegi kororvosi állás egyszerű tisztét. Verzár János dr. különben is egy szeretetreméltó egyénisége, mint csanádmegeyi előkelő összeköttetésinél fogva, nagy előnyére fog válni a makói főorvosi állás tekintélyének.

Gyilkosság. Borosjenőn Marian Györgyöt, midőn több barátja társaságában a lakásán kvaterkázott, az ablakon belőlük golyóval halálosan megsebesítették és a szenvedett sérülések folytán, csakhamar ki-szenvedett. A csendőrség által hamar megindított erélyes nyomozás a kívánt sikerre vezetett, mert a tettest és bűnrészeseket három borosjenői lakos személyében már is letartóztatták. A tett oka személyes bosszu.

Makó város mint alapítót. Makó város tanácsa azon előterjesztést tette a közgyűlés elé, hogy a csanádmegeyi gazdasági egyesületbe a módosított alapszabály értelmében Makó városra egyszersmindenkorra fizetendő 100 frt díj mellett alapítotként lépjen be.

Tolvajlás. V i l á g o s o n Bolle Gavrilla nevű asszonytól mintegy 400 frt értékű váltókat és egyéb értékpapirokat és 2 frt 80 kr. készpénzt loptak el. A csendőrség által megindított erélyes nyomozás folytán csakhamar sikerült a tettest Tamás Mitru világios lakos személyében elfogni. A váltókat és értékpapirokat a tolvaj nem merde értékesíteni, hanem eltépte azokat s ily állapotban meg is találták azokat nálá-ly.

HAZÁNK ÉS A FŐVÁROS.

Stefánia trónörökösének Szant-Atalón. Stefánia főhercegnő csütörtökön este 7 órakor Selmezbányára érkezett. A K o b u r g hercegi pár Garamberenczre utazott fenséges vendége elé, ki Barsmegeye nevében M a j l á t h főispán és M á r i á s s y alispán által vezetett küldöttség tódvözött Berenczén. Selmezbányán a városi hatóság, a bányai igazgatóság a katholicus klerus, az akadémia tanári kara és összes halgatósa és növegyetek, a város előkelősége és mintegy kétezer bányamunkás fogadta a főhercegnőt. O c s o v s z k y polgármester a következő üdvözlőbeszédet intézte ő fenségeshez: „Fenséges császári és királyi trónörökösöl! Selmezbánya királyi városi közönségének, öseinktől reánk szállt hagyományánál fogva, mindig öröme és ünnepnepja az, valahányszor alkalma nyílik a dicsőségesen uralkodó ház család-tagjait e város területén fogadnia és melyi hódolatát kifejezhetnie. Kétszeres öröme, kétszeres ünnepe van ma, midőn fenségednek, mint cs. és kir. trónörökösöknek és a magyar nemzet előtt feledhetetlen boldog emlékü József főherceg, Magyarország nádora unokájának fejzetheti ki hódolatát. Midőn mint hatóság fenségednek szolgálatunkat legkészségesebben felajánljuk, kérjük cs. és kir. fenségedet, hogy azt kegyesen elfogadjon méltóztatásá. Nyomban ezután a selmezbányai kisdied-övek növendékei nevében mondták egy kis leány üdvözlő beszédet s ányújtotta a fenséges asszonynak az övek nevében a kezében tartott gyönyörű virágoktrét. melynek széles, nemzeti színi szalagján aranybetűkkel el felirat van: „Stefánia ő fenségenek, Rezdő trónörökös fenséges ne-jének — a selmezi városi öv.” A főhercegnő szives mosolygál köszönte meg a kis gyermek üdvözlését és szavakkal: „Köszönöm, kedves gyermekem! Majd a polgármesterhez fordulva, mondá: „Köszönöm a szívélyes, szép fogadtatást! Azután bemutatott magának Kvassay, selmezi prépostot, Pécs miniszteri tanácsos bányai igazgatót, Goldbrunner volt városi főispánt, a selmezbányai kath. növegyet és evang. növegyet elnökeit, Ocsóvszki Vilmosné és Brenhardt Adolfiné. Mind-ezekkel néhány szót váltott a fenséges asszony. — A fogadtatás után a szakadó záporban a haterz főnyi közönség le-kecsült éljenzése közt a hercegi fogatokra szállottak a magas vendégek és az akadémiai ifjuság a város és bányatizoltság az ipartársulat és a bányamunkások által képzelt sorfal között megindultak a virágokkal elárasztott fogatok Szent-Atal felé, hol a főhercegnő két hétig fog tartózkodni. A fenségek fogatait mintegy 40 magánfogat kísérte Szent-Antalig, hol hont-megyére részéről Cibula főszolgabíró a város nevében pedig Könyg plébános üdvözölte a főhercegnőt, ki a szakadó eső dacára nyitott kocsiában tette meg az utat a félóránra eső Koburg-kastélyig. Az ut a selmezbányai indóházról Szent-Antalig fe-nyögyallyakból készült diadalkapukkal volt díszítve, melyeken magyar, belga és Co-

burg hercegi színeket viselő zászlók lengtek, s mindegyikük „Isten hozott” felirással volt elhíva. A fenséges asszony nem látszottak meg az ut fátadalmi; viruló szímben volt s látszott, hogy az övacciók kellemesen hatnak reá. Kiséretében voltak: Hoyos gróf udvarmester, Széchenyi és Sermage grófok.

Kossuth mint színművész. A M a g y a r S z a l o n legutóbbi számában Váli Béli cikket közöl Kossuthnak egy drámájáról, melyet 1833 évi ápril 15-én Pozsonyban adtak elő. A M. Sz. után mi is megemlékeztünk erről a drámáról. Fekete József, a Magyar Szalon egyik szerkesztője, é tárgyban levelet írt Kossuthnak, s mellékelte az „Andras és Béla” című dráma színpaját. Kossuth Feketéhez írt válaszában s többi közt ezeket mondja: „Csodálkozással olvastam a leveléhez csatolt régi színpaját, mely valami „Andras és Béla” vagy korona és kard” című színműnek magyar játékesznie alkalmazását valami Kossuth L. urnak tulajdonította. A felvilágosítás, melyet adhatok, annyiból áll, hogy a n a k a j e l z e t t s z í n m ű n e k a l k a l m a z ó j a é n n e m l e h e t e k, m e r t é n i l y o z i m á s z í n m ű n e k m e g e c s a k l e t e z e s e f e l l ő s e m h a l l o t t a m e k k o r i g s o h a é l e t e m b e n. Emlékszem, hogy ifjú koromban szokásom volt, nyelvgyakorlat végett, idegen nyelven írott munkákból egyet-mást amugy töredékesen magyarra fordítani, s lehet, hogy e nyelvgyakorlat közben német, francia, angol színművek is kerültek kezem alá, de a felől bizonyos vagyok, hogy azok a magyar játékesznie alkalmazásával soha nem bibelődtem, a közölt színpaját jelzett színműről pedig semmit sem tudok. Ha érdem, nem az én érdemem, ha bűn, nem az én bűnöm.”

130.000 frtos ló. A magyar kormány 100 ezer frtot utalványozott a budapesti jockey-klubnak, hogy ez Anglia egyik legjobb telivér oadórt szerezze meg. Ezen felül még 30 ezer forint utalványozott a klubnak, mely összeg szintén a fentebbi célra fordítandó, ha ily módon egy egészen kiváló ló megszerzése válnék lehetővé, mely B u c a e n e r helyébe fedező ménül alkalmaztatnék. Szapary Iván gróf a vétel végett már el is utazott Angliába. Veie utazott Luczenbacher is, ki azzal van megbízva, hogy a kishéri állami ménes számára 8t nemes anyakanozást vásároljon 50 ezer forint értékben.

Rövid hírek. W a g n e r László budapesti műegyetemi tanár és kiváló gazdasági szakíró, a ki egykor Perceol Aurélt párhajban megöltte, Tiroiban, hová nyaralni ment, meghalt. — M i l a s s i n Miklós bajai csizmadiamester Sándor nevű szintén oszmiadia iparos fiát, mivel az apját részegkedés miatt gyakran megrögtta, baltával agyonlötötte. — B o m á n P a l szakszervezőt a 15-ik huszárezrednél Debreczenben ismeretlen okból agyonlötötte magát.

NAGYVILÁG.

Milán király és Natália királyné elválásáról július 5-iki keltevel a következőket jelentik Belgrádból: Az egyházi hatóság felbontotta Milán király és Natália királyné házasságát. Az európai udvaroknál az 1875. évben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy az új szerb fejedelem nőül akarja venni K e e z k o o r o z e z r e d e s t i z e n h e t é v e s b a j o s l e a n y á t. Tudvalevő dolog volt, hogy Kezko kisasszony egyike Oroszország legzebb és legzadagabb hölgyeinek. Anyja hercegi vérből való volt, a S t u r d z a családól származott. Az esküvő 1875. október 17-én ment végbe s egy évvel később a fiatal fejedelem főügyemekkel ajándékozta meg férjét. Széria ügyei fordulatot vettek az 1892. év márciusi havában M i l á n királynő diadémé elkihette fel fiatal neje homlokát. Az uralkodó pár házassága nem volt boldog. Natália királyné nem tudta feledni, hogy bélesőjét orosz földön ringatták s mindig Oroszország mellett foglalt állást, még akkor is, ha az Szerbia politikájával holmegyenest ellenkezett. Ebből viszálykodások lettek, de Natália királyasszony nem engedett s férje szemrehányásai ellenére is oroszbarát érzelmeivel tartott. Gyakran került nyilvánosságra az a hír, hogy a királyné gyűlölködik férjével s e hír megerősítést nyert az által, hogy az uralkodónak feltűnt gyakran utazgatott külföldre. Hosszabb időt töltött B e c s b e n, B a d e n b e n, a mult télen F i r e n z e b e n volt, jelenleg pedig fával együtt W i e s b a d e n b e n tartózkodik. Sokáig hasztalan iparkodtak őket kibéltetni. Nemrég híre járt ugyan, hogy a királyiasszony visszamegy Belgrádba, de ez nem történt meg. A dolog valóperre került, melyet Milán király indított meg. E h o 3-án a k o n z i s z t o r i u m f e l i s b o n t o t t a h á z a s s á g o t. — A belgrádi királyi palotában d i s z l a k o m a volt, melyen a metropolita, a konzisztórium tagjai, a püspökök, a miniszterelnök és a kultusz-miniszter vettek részt. P r o t i o s h a d ű g y m i n i s t e r s a n a p o k b a n W i e s b a d e n b e u t a z i k é s t u d a t j a a z e l v á l a s t á s t N a t á l i a királynéval. — E g y u t t a l v i s z s a v i s z i B e l g r á d b a a k i s S á n d o r t r ó n ö r ö k ö s t i s. Az elválás következtében a szerb kabinetben differenciák merültek fel. Mijatovic külügyminiszter beadta lemondását, de Milán király kérelmére ezt megint visszavonta. A hír a szerb népre nagyon kínos hatást tett, minthogy a szép királyasszony igen népszerű. Általános az a hiszik, hogy a királyné nem fogja átadni fiát Prolios miniszternek, a minnek perze nagy per volna a következménye. Azt is beszélik, hogy Milán király legközelebb s a s o d o s z o r i s a d o s t i n i a k a r, m e g p e d i g

egy Szerbiával szomszédos uralkodó házból. Annyi bizonyos, hogy a konzisztórium határozatával a szerb királyi pár regénye még nem ért véget.

A bordeauxi színház égerséről, melyet lapunkban már jelentettünk, újabb a következő részleteket távirják: A nagyszerű színházban a tűz az előadás után három órával támadt, s a következő óra alatt teljesen megsemmisítette az egész épületet, nem hagyva épen csak a külső falakat. A tüzőtök az első poroztól fogva azon fáradoztak, hogy a tüzet lokalizálják, minthogy a színház egyik oldalán sem volt szabad. A színház nagy, hatalmas épület volt; 1878-ban emelték. Összesen egy tüzoltó sebesült meg az oltásnál, kinek fejére az égő boltzatról egy kő esett. Hogy a tűz miként támadt, még eddig kiderítve nincsen. A színház tüzoltói, mielőtt az épületet elhagyták, megtették szabályszerű körútjukat a színház minden részében.

Rövid hírek. A z o r o s z e s á s z á r i p á r a f i n n s z i g e t e k r e u t a z o t t. — B e c s b e n e g y 16 é v e s g y m n a z i u m t a n u l o, m e r t e g y t á r g y b ó l m e g b u k o t t, m e l l e b e l t t e m a g á t. — J ó k a i M ó r a n a p o k b a n B e c s b e n v o l t, s o t t R u d o l f t r ó n ö r ö k ö s ő f e n s é g e a t t a l h o s s z a b b k i h a l t a t a s o n f o g a d t a t t a k. E g y u t t a l m e g e m l i t j ü k, h o g y J ó k a i M ó r l e g k ö z e l e b b a z „O s t r á k - M a g y a r m o n a r c h i a i r á s a b a n é s k é p b e n” o z i m ű v á l l a l a t é r d e k e b e n t ö b b v i d é k i v á r o s t m e g f o g l a t o g a t n i.

Szerkesztői üzenet.

Az „Aradi Közlöny” fűrdőzö b a r á t a i t é s d o l g o z t á r s a i t f e l k é r j ü k, h o g y o t t a l m é n y e i k r ő l i d ő n k e n t t u d o s í t á s t, v a g y t á r c o z á t k i r d e n i s z a v e k e j e n e k. A z „A r a d i K ö z l ö n y”-n e k o l y a n s o k e l f o j t o t t o j d ö z i k f ű r d ő t é s e g y a t t a l a n f a l u n, h a e g y l e g e r d e k e s s b f ű r d ő i r o v a t o t a d n a t k a n k, h a e g y h é t e n b á r e g y t u d o s í t á s t k a p n a n k a z o t t a n i k i r á n d u l á s o k r ó l. A f e l d o l g o z á s m u n k á j á t e l v é g i a s z e r k e s z t ő s é g. M i c s a k a v i l l a g o n l e i r t d o l g o k a n y a g t k é r j ü k, a m i b i z o n y k e v é s f á r a d t á s g a k e r ű l é s n a g y é l v e z e t e t t s z e r e z n e a z „A r a d i K ö z l ö n y” n a g y k ö z m ű s e r k e, m e l y m o s t e l ő s k ö r b e n a f ű r d ő i é s f a l u s i é l e t é m é n y e i r ő l o l a s l e g z a v e s e b b e n.

Ésküdtörvényi tag. A csütörtöki sajtóperéről szóló cikkünk illető része így szól: „A részben teljes vezérkari törzse baponalt kőből négy az esküdtök közt foglalt helyet.” Ebből kivethető, hogy mi nem azt írjuk, hogy a négy az esküdtök közt, az esküdtök közt hanem egyszerűen megjelöltük, hogy a vezérkari börtön négy volt az esküdtök közt, a kik közt — mint ön igen helyesen jegyezi meg — mind össze egyetlen egy kormánypárti volt.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

A biharmegyei gazdasági egyesület által Nagyváradon szeptember 18-án és Berettyó-újfaluban szeptember 20-án rendezendő ló és szarvasmarha kiállítások n a r v e z e t e. A kiállítás helyszíne: Nagyváradon a városi lóvásártér; Berettyó-újfaluban a vasúti állomás melletti tér. I. A kiállítás célja kizárólag a biharmegyei ló és magyarfajta szarvasmarha tenyésztésnek fejlesztése lévén, csak a biharmegyei birtokosok, illetve gazdák tulajdonában levő ló és magyarfajta szarvasmarhák lesznek jutalmazandók. 2. A r a n y d i j a t c s a p á n k i s b i r t o k o s n y e r h e t, a z o l y a n g a z d a, k i n e k b i r t o k a 50 h o l d a t m e g n e m h a l á d. N a g y b i r t o k o s o k e s g a z d a t i s t e k a l l a t j a t d i s z e s d i o s é r d o k l e v é l l e l t ű n t e t t e n k. 3. A kiállítások a következő osztályokból állanak: I-ös osztály: Ló. 1. alozt. Borjas tehének, 1-ös díj 8 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 6 drb. 10 frankos arany, 3-ik díj 4 drb 10 frankos arany, 4-ik díj 2 drb. 10 frankos arany. 2. alozt. Bikák 2 éven felül. 1-ös díj 10 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 6 darab 10 frankos arany. 3. alozt. Bikák egy éven felül. 1-ös díj 6 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 4 darab 10 frankos arany, 3-ik díj 2 darab 10 frankos arany, 4-ik díj 2 darab 10 frankos arany. 4. alozt. Üszök. 1-ös díj 5 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 3 darab 10 frankos arany, 3-ik díj 2 drb 10 frankos arany. Mindkét kiállításra külön-külön a fenti díjak mellett még megfelelő számú dísz- és díszes oklevelek is fognak kiosztani. II. alozt. Csikók kancák. 1-ös díj 6 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 10 frankos arany, 3-ik díj 3 darab 10 frankos arany, 4-ik díj 2 darab 10 frankos arany. 2. alozt. Kancacsikók. 1-ös díj 5 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 3 darab 10 frankos arany, 3-ik díj 2 drb 10 frankos arany, 3-ik díj 1 darab 10 frankos arany. 3. alozt. Mén-csikók. 1-ös díj 4 darab 10 frankos arany, 2-ik díj 2 darab 10 frankos arany. — II. osztály. Magyarfajta szarvasmarha. 4. Egy és ugyanazon állat mindkét kiállításra bemutatott ugyan, de csak egy helyt nyerhet díjat. 5. Bejelentések a g u s z t u s h ó 15-ig a községi előjáróságnál eszközlendők, honnan s z e p t e m b e r 1-ig a nagyváradi kiállításra vonatkozólag gazdasági egy-let tükári hivatalához (Nagyvárad u-i-utca 412. sz. Markovits-féle ház), a berettyó-újfalui kiállításra vonatkozólag pedig Szunyogh Lóránd főszolgabíró urhoz Berettyó-Újfalura terjesztendő. 6. A kiállítandó állatokról helyszínen véteik, ha valaki azonban állatjai részére külön korlátot vagy rekeszt kíván felállítani, azt saját költségén csináltathatja, minek eszközöltetését, a költségek fedezése mellett, a rendező bizottság is teljesíti. 7. A kiállítás mindkét helyen reggeli 8 órakor nyitattik meg, miert is kívánatos, hogy a bejelentett állatok már a kiállítás megkezdése nap délután j a n a h e l y s z i n r e v i t e s s e n k, h o g y a h e l y e t m e g s z o k i á j é s a n e t á n i t á r o l u t f á r a d a l m a t k i p i h e n j é k, d e l e g k e s s e b b a z n a p r e g g e l i 6 ó r a k o r a z á l l a t o k n a k h e l y t k e l l l e m n i e k. 8. Az állatokat a kiállítás bezárta előtt elvinni nem szabad. A kiállítás mindkét helyen délután 5 órakor

rekesztetik be. 9. Az állatok takarmányozásáról a kiállítás teritőnek gondoskodni. 10. A bírálat érték számszerint a helyszínen alakuló bizottság által reggeli 9 órakor eszközlendők és az eredmény a bírálat befejezése után szonnal kifüggesztetik. 11. A bírázó bizottságnak jogában áll a díjakat, egyik osztályból — ha ott díjazásra méltó állat nincs — egy másik osztályba, esetleg a nagyváradi kiállításról a berettyó-újfalui kiállításra áttenni. Nagyvárad, 1888 évi július hó 1-én. A r e n d e z ő b i z o t t a s g.

Gabonaüzlet. (Budapest július 5.)

B u z á t m a g y e n g e n k i n á l t a k. A v é t e l k e d y m é r s é k e l t, a z i r á n y z a t k e l l e m e s e b b é s m i n t e g y 10.000 m é t e r m. a d a t o t t e l, 3 k r r a l d r á g g a b á r a t o k.

E g y é b g a b n a n e m ű e k b e n g y é r f o r g a l o m v o l t, l a n y h a i r á n y z a t m e l l e t t.

Eladott: B u z a : T i s z a v i d é k i : 100 mm. 82 k. 7 frt 35 kr. 200 méterháza 81 k. 7 frt 35 kr. 100 mm. 81 k. 7 frt 30 és fél kr 100 mm. 80 k. 7 frt 30 és fél kr. 100 mm. 79.8 k. 7 frt 15 kr., 300 mm. 79.8 k. 7 frt 30 kr., 100 mm. 79.5 k. 7 frt 15 kr. 200 mm. 77.8 k. 7 frt 100 mm. 78 k l 7 frt 10 kr. P e s t m e g y e i 100 mm 79 k. 7 frt 15 krajczár, 100 mm. 79.4 k. 7 frt 15 kr., 100 mm. 79 k. 7 frt — kr. 200 mm. 79.4 k 7 frt 45 kr. 100 mm. 79 kr, 7 frt 37 kr., 200 mm, 78 k. 7 frt 20 kr. 100 mm. 78 kr 7 frt 27 kr. 100 mm. 76.8 k, 7 frt, 15 kr.

T o l n a i 1200 mm. 80 k. 7 frt 15 krajczár.

F e h é r m e g y e i 100 mm. 82 k. 7 frt 25 kr, 100 mm. 79.8 k. 7 frt 25 kr 200 mm. 80.5 k. 7 forint 20 kr. 100 mm. 78 k. 7 frt 15 kr.

B á n á t i 500 mm. 79.3 k. 7 frt 5 krajczár.

R o z e 1800 mm. 5 frt 95 kr. 200 mm 5 frt 80 kr.

Z a b 100 mm. 5 frt 05 kr. 100 mm. 5 frt 32 kr, 100 mm, 5 frt 30 kr. 10) mm. 5 frt 40 kr.

T e n g e r i 100 mm 6 frt 25 kr 200 mm 6 frt 20 kr, 100 mm 6 frt 15 kr, 100 mm 6 frt 15 kr.

A r p a 100 mm 5 frt 25 kr, 100 mm 5 frt 10 kr.

H a t á r i d ő s z l e t b e n a z i r á n y z a t g y é r f o r g a l o m m e l l e t t l a n y h a v o l t. H a t á r i d ő k j e g y z e s e d é l i 12 ó r a k o r : B u z a m á j u s — j u n i u s a 7 5 3 — 7 5 4 f r t o n, b u z a ő s z r e 7 1 5 — 7 1 6 f r t o n, T e n g e r i j u l i u s — a u g u s t u s 6 3 7 — 6 4 1 f r t o n, T e n g e r i m á j u s — j u n i u s 5 3 4 — 5 3 2 — 5 3 4 f r t o n t o n, Z a b ő s z r e 5 3 2 — 5 3 4 f r t o n. K á p o z t a r e p e z e a u g u s t u s — s z e p t e m b e r r e 10—11 és fél forinton.

Köttelet:

B u z a t a v a s z r a 7 5 6 — 7 5 0 f r t o n, b u z a ő s z r e 7 1 7 — 7 1 0 f r t o n, t e n g e r i j u l — a u g u s t u s r a 6 3 7 — 6 4 1 — 6 3 7 f r t o n, t e n g e r i 1839. május — június 5.34 — 5.32 — 5.34 frton, zab őszre 5.54 — 5.30 frton, káposzta-repce aug. — sept. 10 forinton.

Hivatalos jegyzések:

Szokványbuzza május — június — frton, őszre 7.50 — 7.52 frton. Tengeri május — június 7.11 — 7.13 frton, július — augusztus 6.37 — 6.39 frton. Zab tavasz május — június 5.34 — 5.32 — 5.34 frton, zab őszre 5.54 — 5.30 frton, káposzta-repce aug. — sept. 10 forinton. Káposzta-repce augusztus — szeptemberre 10.—11 és fél forinton.

H i v a t a l o s a n f e l m o n d a t o t t 1000 m m á z a t e n g e r i f. hó 9-én való átvételre,

Szász-üzlet. (Július 6.)

(B.) Készárú nagyban 30.25, kicsinyben 30.75, hordó nélkül per 100 liter %.

Budapesti gabonafésde. (Július 6.)

M é r s é k e l t k i n á l a t é s v é t e l k e d y m e l l e t t 14000 mm. jűt forgalomba és 2¹/₂ krral magasabbáron adott el. B u z a ő s z r e 7 3 5 — 7 3 6, zab őszre 5.30 — 5.32, buza tavaszra 7.71 — 7.72, káposzta-repce 10.50 — 10.62, kukorica július — augusztus 6.38 — 6.40, kukorica 1889. évre 5.26 — 5.28.

Hivatalos árlolyam.

a budapesti áru- és érték tőzsdén 1888. évi július hó 6-án.

Magyar papíráradék 4. sz.	101.90
magyar papíráradék 5. sz.	89.75
magyar vető kőleső	151.25
magyar kelti vasúti állam	

BUDAPESTI TŐZSDE.

Julius 5-én.

Pénz		Áru		Pénz		Áru		Pénz		Áru	
M. kir. arany. adóment. 48	97 30	95 00	Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	Pesti közti vaspálya	383	384	Záloglevelek.	—	—
M. papírjárdék adóment. 58	85 50	85 60	Oszt. hitelintézet	281	381 20	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110	215	M. földhitelt. papírtérték 58	102	103
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 58	150 50	151	Oszt. magyar bank	870	875	Budapesti III. ker. takarék	108	110	" " " " 48	100 25	101
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	150 50	151	I. magyar iparbank	150	151	Országos központi	452	457	" " " " arany v. ezüst 58	131 50	132 60
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 58	95 75	96 25	Pesti magy. keresk. bank	684	685	Országos központi	7325	7325	" jelzálogbank	102 50	103
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 58	126	127	Bécsi bizt. társulat	200	210	Pesti hazai első	452	455	Kisbirt. orsz. földh.-int. 58	101	101 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	115	116	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	185	180	Egyesült Budapest fővárosi takp.	88	89	Oszt. magyar bank o. é. 58	101	101 80
M. kir. nyeremény-kölesön 100 frt	122 50	123 50	Első magy. általános bizt. társ.	2900	2910	Alagut	145	147	" " " " " 48	99 90	100 60
" " " " " 50 frt drbja	122 50	123 0	Fonctere pesti bizt. társ.	95	66	Általános waggon köles. társaság	69	72	" " " " " 58	99 90	100 60
Tiszai és szegedi kölesön 48	124 50	125 50	Magyar-francia bizt. társ.	195	200	"Franklin"-társulat	198	200	Pesti keresk. bank	102	103
M. k. földm. kötvények 58	105	108	Pannonia vissz. társ.	860	—	Ganz és társa vasón. és gépgyár	826	830	" " " " " 68	101	101 50
" " " " " 1867. zárad. 58	104 50	105 50	Concordia malom	423	424	Geschwindt-féle szeszgyár	330	332	" " " " " 58	101	101 50
M. k. földm. kötvények temea	104	105	Első budapesti malom	880	890	Gyapjum. és biz. I. magyar	246	250	Albina tak. és hitelint. 68	101	102
" " " " " 1867. zárad. 58	104	105	Erzsébet malom	242	244	Keresk. épülete	675	—			
M. k. földm. kötvények horvát-országi	—	—	Hengermalom	525	530	Könyvnyomda „Athenaeum”	414	448			
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104	105	Luita malom	252	255	"Pesti	1070	1100			
" " " " " 100 frt 58	98 50	99	Molnárak és sütők malma	353	355	Középb. és téglagy. (Drasche)	221	222			
" " " " " 100 frt 58	99	100	Pannonia malom	755	760	Nemzetközi waggon kölcsön-részvénnytársaság	59	60			
" " " " " 100 frt 58	106	107	Viktoria malom	130	132	Pesti építő-társaság	100	101			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	—	—	Kimamurány-salgótarj, vasutvrt. Salgótarján központi	171	172			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Álföld-flumei vasút 58	175 50	176 50	Schlick-féle vasó. és gépgyár	152	154			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Bátaszék domb-zákány vasút 58	—	—	Schlick-féle vasó. és gépgy. II. kib	—	—			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Déli vasút 58	—	—	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Eszaki vasút 58	154 50	155 50	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Erdélyi vasút 58	172 50	173 50	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Győr-sopron-ebenfurti vasút 58	—	—	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Kassa-oderbergi vasút 48	142	143	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Magyar galiczi vasút 38	160 50	161 60	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	M. ny. v. (sz. egyör. galiczi vasút 58	157 60	158	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Oszt. áll. mvasút 58	232 50	233	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Pécs-barcsi vasút 58	—	—	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Tiszavidéki vasút 58	—	—	Serfőde első magyar	810	820			
" " " " " 100 frt 58	107 25	109	Oszt. dunagőzhajózási társ. 58	—	—	Serfőde első magyar	810	820			

10180/888.

Felhívás.

A hadmentességi díjról szóló 1880 évi XXVII. t.-cz. 14 §-a értelmében felhívjuk a hadkötelezettség alól a 1877 év óta felmentett hadmentességi díjkötelesek miszerint hadmentességi díjvallomásaikat (melyre a ny. mtatvány az adóügyi osztálynál díjmentesen bármikor érvehető) foyló június hó 18-ig az adóügyi osztálynál annál inkább beadják, mert a vallomásaikat elmulasztók ellen az 1860. évi XXVII. t.-cz. 20. illetve 22. §-ának teljes szigorja fog alkalmaztatni.

Felhívjuk a saját érdekében különösen és a munkadók miszerint díjköteles alkalmazottaikat a törvényes vallomástételre utasítsák, mert a vallomás hiányában a díjkötelesekre hivatalból is kivetendett hadmentességi díj az 1863. évi IX. t.-cz. 4. §-a értelmében a munkaadótól fog betartatni.

Aradon, 1888. évi június hó 8-án.

A városi tanács.

2070/888. 7362 2-3

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán a Borosjenő-nagyközségi jegyzői állás üresedésbe jöven, arra az 1886. évi XXII t.-cz. 82. §-a alapján ezennel pályázat nyitattik; ezen állásnak választás utján leendő betöltésére határidőül folyó évi július hó 17-ik napjának d. e. 10 óráját amidőn kitzüzöm, egyszersmind felhívom pályázni ohajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket a választást megelőző nap esteli 5 órájáig hozzám nyujtsák be.

Boros-Jenő, 1888. évi július hó 3.

Czárán, főszolgabíró.

481/888. gazd. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a város részére a következő télen át szükséges 480 köbméter tölgy- és 480 köbméter cserfa szállítása iránt folyó évi július hó 10-én a. e. 10 órakor árlejtést tart.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1888 évi június hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta: Varjassy Lajos, aljegyző.

1127/1888.

Felhívás.

Az 1883. XLIV. t.-cz. 36. §. d) bekezdése értelmében közhírré tétetik, miszerint az 1888. évre kivetett összes adók előirtvák, minőségileg felhívjuk az adókötelesek közönség, hogy adókötelezettségüket előírás, illetve az esetenként előirt adók öszesítése végett legkésőbb folyó évi augusztus 15-ig különben bírság terhe alatt az adóügyi osztálynál bemutatassa.

Arad 1888 június hó 26-án.

A városi tanács

18990/1887.

Hirdetés.

A nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszteriumnak 51201/1887. II. sz. a. kelt következő körrendelete ezenel közhírré tétetik.

A vasutak mentén már több ízben fordultak elő esetek, hogy gyermekek a sinekre köveket raktak vonó-sorompókkal ellátott átjárókra, tehát a pályáról öre-helyétől távolabb eső helyen nagyobb méretű köveket a sinek és mérőgerendák közé szorítottak, illetve ékeket, mi által es. leg nagy szerencsétlenség idézhetőek elő.

Miután a kiskorúak által elkövetett ilyenmü gya kori és veszélyes cselekmények (például vonatoknak kövekkel való megdobalása stb.) lehetőleg megelőzendők és ha megtörténtek megtorlandók, mi bünyvdi uton nem történhetik, mert azok az 1878. évi V. t.-cz. §-a értelmében az életkor 12-ik évének betöltéséig nem büntethetők, s miután az 1879. évi XL. t.-cz. 12. §-a értelmében a fent-übb idézett határozmány folytán 12 évesnél fiatalabbakkal szemben az 1879. évi XL. t.-cz. 111 §-a sem alkalmazható a kir. járásbíróságok által az igazságügyi valamint a közmunka és közlekedésügyi m. kir. miniszter urakkal egyetértőleg az alább következők rendelkeznek el:

Arad, 1888. június hó 23-án.

A városi tanács.

11852/1888.

Hirdetmény.

A szeszes italok kimerésével foglalkozó egyéneknek tudomására hozatik, miszerint a tanács részéről kimondatik, hogy

Arad sz. kir. város tanácsának 1888. július 3-án tartott üléséből.

A városi tanács.

711888. k. p. v.

Hirdetés.

Arad szab. kir. város központi választmánya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az arad városi választó körületben az országgyűlési képviselő választók-nak a folyó évben kiigazított és a jövő 1889-ik évben érvényesül biró ideiglenes névjegyzéke 1888. július 5-től 26-ig bezárólag a városi ház tanácsstermében közszemlére kitétetik.

Aradon, 1888. évi június 15.

Arad sz. kir. város központi választmánya.

1256/1888.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 550 frt évi fizetéssel kapcsolatos irodai s. gédtisztii állás üresedésbe jöven, azokat, kik ezen állást elnyerni ohajtják s az 1883 évi I. t.-cz. 19. §-ban megjelölt minősítéssel bírnak, ezennel felhívom, hogy pályázati kérvényüket hozzám a folyó évi július hó 10-ig bezárólag benyujtsák.

Arad, 1888 június 30-án.

Salacz, kir. tanácsos polgármester.

482/888. gazd. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a színházi építési bérház bethelyiségre szükséges hullámos vaspiehből készitendő 29 drb ajtó szállítása és elhelyezése iránt folyó évi július hó 10-én a. e. 10 órakor árlejtést tart.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1888. évi június hó 26-án tartott üléséből.

Kiadta: Varjassy Lajos, aljegyző.

11852/1888.

Hirdetmény.

Szerb tövis név alatt ismert Xantium Spinopus kártékony növény tenyészésének ideje bekövetkezvén, a nagymélt. m. kir. földmívelés. ipar- és kereskedelemügyi miniszterium 1872. évi 6420. sz. a. kelt körrendelete alapján felhívjuk a haz. kert- és földtulajdonosok és bérlok, hogy teikeiken, ugy azok előtt az utozán és külső földjeiken mutatkozó szerbtöviset még a mag kifejlődése előtt kiirtassák, s nyár folyamán alatt mutatkozó sarju hajtásokat is kivágassák és megsemmisítsék, mert mulasztás esetében a mellett hogy az irtás a mulasztó tulajdonos és bérlok költségére hivatalból fog elrendeltetni, azonfelül a város szegénye alap javára 2 főtől 10 főtig terjedő pénzbírságban fognak elmarasztaltatni.

Aradon, 1888. június hó 18-án.

Urbányi, főkapitány.

14787/87. 355 1-1

Arverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. szék mint telekkönyvi hatóság közbiró teszi, hogy a glogováci arváház végrehajtónak Schmalcz Ferencz glogováci lakos végrehajtást szenvedő elleni 2209 frt 74 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az aradi kr. törvényszék területén levő a világi 1402. sz. tjkvben A. + 1. sor és 10477. h. r. sz. a. foglalt szőlőnek Schmalcz Ferenczot illető felére 354 frt a világi 1390. tjkvben A. + 1. sor és (10349-10351.) és + 2. sor és 10910. h. r. sz. a. foglalt szőlőknek Schmalcz Ferenczot illető 2/3. része 1090 frt és a glogováci 263. sz. tjkvben A. + 1. sor és (536-537.) h. r. sz. a. foglalt 263. sz. beltelkes háznak Schmalcz Ferenczot illető felére az árverést 445 frtban ezennel megállapított kiállítási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi augusztus hó 10-ik napján d. e. 10 órakor Világoson a közszolgabíró által kiállított kiállítási árban megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítási áron alól is eladhatni fog.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal szemittelt és az 1881. évi november 1-én 3333. számú a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzert elismervényt átszolgálatni.

Kelt Aradon, 1888. évi január hó 4-ik napján.

Az aradi kir. szék mint tjkvi hatóság.

633/ik. h.

Hirdetmény.

Tekintettel a legközelebbi beállandó aratási munkákra, szükségesnek látom a lakoságot a nyom. m. kir. belügyminiszterium 54184/221. számú intézményével jóváhagyott mezőrendőri szabályok egyes pontjaira figyelmeztetni, jelesen:

15. §. Értőgabona mellett az ugarakon vagy dűlő utakon, ugy tarlóföldeken a gabona elhordása előtt tizet rakni valamint széna és gabonavonatók és bunnakozatok köst vagy kazalok közelében lövöldözni tilos.

18. §. Minden cseléd és munkás köteles magá saabályzert utijegygyel ellátni, mert mint igazolvány nélküli csavargók a tanyákba vagy házakba be nem fogadhatók.

23. §. Ki ezen szabályrendeletben foglaltak ellen vét, rendőri kihágást követ el, és 50 frtig terjedhető büntetéssel büntetetik.

Továbbá ösöplőgépek körül foglalkozó munkások testi épségének megóvása tekintetéből a gép tulajdonosa vér ellálató szereket egymint cseravas poró sóavas oldattal telített vattát vagy tepszt és jodoform garrát, nyomfoltokat, sebkötőket és főleg gumipólyát tartozik folyton késletben és kéznél tartani, bekövetkezhető sérülés esetén használhatók legyenek.

A gépfelügyelő csak vizsgázott gépész lehet, és személyes felelősséggel tartozik, hogy ittas emberek a gép körül alkalmazzák ne nyerjenek, idegeneknek a gép körül járnai tilos.

Ezen szabályok meg nem tartása esetén a vétkecs azinte 50 frtig terjedő pénzbüntetéssel büntetetik.

Aradon, 1888. június 16.

Urbányi, főkapitány.